

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Nr. 8138, 8139, 8140, 8141, 8143,
8152, 8153, 8163, 8164, 8165/2021

24. AUG. 2021

Către: **Domnul Cristian BUICAN**
Secretar al Camerei Deputaților

Ref. la: **Răspunsuri la întrebările formulate de deputați**

Stimate domnule secretar,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele întrebări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

MINISTERUL ENERGIEI
CABINET SECRETAR DE STAT

Fr. 40889/AA/17.08.2021

2072A

Doamnei deputat Dumitrița Gliga

Nr. 8140	/N.S.
Data 19.08.2021	

Stimată doamnă deputat,

Referitor la întrebarea dumneavoastră adresată Ministrului Energiei și înregistrată cu nr. 13853/VDP/27.07.2021, având ca obiect: „Când și cum începe „tranziția verde” în România?”, vă comunicăm următoarele aspecte:

Pactul Ecologic European (European Green Deal) - noua strategie de creștere a UE - publicat de Comisia Europeană (COM) la 11 decembrie 2019, stabilește linia de orientare a diverselor politici europene pentru următorii 5 ani. Documentul este în conexiune cu o serie de inițiative legislative și non-legislative din domenii multiple, precum mediu, schimbări climatice, energie, industrie, transporturi, agricultură, digitalizare și sectorul financiar.

România, alături de Statele Membre UE, s-a angajat să sprijine măsurile de redresare economică care susțin tranziția către neutralitatea climatică. Statele Membre UE consideră că obiectivul neutralității climatice până în 2050, precum și un cadru puternic de politici, pot asigura un mediu investițional stabil și orientat spre viitor pentru economia UE, ca o condiție prealabilă esențială pentru stimularea economică și crearea de locuri de muncă. De aceea, aceste state membre au susținut creșterea obiectivului 2030 de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră de la cel puțin 40% la 50-55%. Prin Regulamentul privind stabilirea cadrului pentru atingerea obiectivului de neutralitate climatică și modificarea Regulamentului (UE) 2018/1999 – Climate Law, s-a stabilit ca obiectivul 2030 de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră să fie 55%.

Pactul Ecologic European va deveni pentru România un motor durabil de creștere economică post-COVID. Prin această decizie vom putea crește mai repede și mai ușor eficiența energetică a țării și vom putea accesa fonduri dedicate tranziției energetice, precum Fondul de Tranziție Justă și Fondul pentru Modernizare, care vor fi folosite pentru dezvoltarea surselor nepoluante de energie luând în considerare, totodată, aspectul social. În acest sens, Comisia Europeană a aprobat toate cererile transmise de 18 state membre, printre care și România, pentru acordarea de sprijin în pregătirea planurilor lor teritoriale pentru o tranziție echitabilă, fiecare stat membru trebuind să întocmească un astfel de plan pentru a avea acces la finanțarea acordată în cadrul Mecanismului pentru o tranziție echitabilă.

Sistemul energetic ocupă un rol central în procesul de tranziție către o economie neutră, fiind responsabil de aproximativ 75% din emisiile de gaze cu efect de seră la nivelul Uniunii Europene. Un aspect important de avut în vedere îl reprezintă faptul că nu toate statele membre, sectoarele și gospodăriile încep tranziția către neutralitatea climatică de la același nivel de dezvoltare și nici nu dispun de aceeași capacitate de a răspunde provocărilor legate de tranziție.

Pornind de la acest fapt, trebuie să ținem cont că, un obiectiv climatic mai ambițios, în contextul economic creat de pandemie, este mai dificil de îndeplinit în statele membre și în regiunile cu o pondere mai mare a combustibililor fosili în mixul energetic, cu emisii mai mari de gaze cu efect de seră, cu o mai mare intensitate energetică și cu un PIB mai mic pe cap de locuitor.

MINISTERUL ENERGIEI
CABINET SECRETAR DE STAT

Anumite sectoare și regiuni cu emisii ridicate de dioxid de carbon, ale căror economii depind, în mare parte de industria locală, vor fi supuse unor transformări substanțiale. Pentru ca aceste transformări să poată fi realizate, vor trebui abordate mai multe aspecte, inclusiv cele legate de distribuția echitabilă, pentru a se asigura că nimeni nu este lăsat în urmă.

În ceea ce privește rata pierderii locurilor de muncă asociată politicilor în domeniul energiei și schimbărilor climatice este evident că, în regiunile în care industriile cu emisii ridicate de dioxid de carbon au în prezent o prezență ridicată, sunt necesare politici și investiții specifice care să beneficieze de sprijinul Mecanismului pentru o Tranziție Justă. Acest Mecanism se va concentra asupra diversificării economice a celor mai afectate teritorii de tranziția climatică și asupra recalificării și a incluziunii active a lucrătorilor și a persoanelor aflate în identificarea unui loc de muncă din cadrul acestor teritorii.

Pentru decarbonarea sectorului de producere a energiei, în vederea atingerii obiectivului de neutralitate climatică, sursele de energie regenerabilă, eficiența energetică, gazul natural și energia nucleară vor juca un rol important în procesul de reducere a emisiilor. În acest context, trecerea de la cărbune la gaze naturale în amestec cu hidrogen și regenerabile este o acțiune urgentă, necesară pentru a ne atinge obiectivele în domeniul securității energetice și țintele de mediu pentru anul 2030, reliefate în toate documentele programatice, respectiv Planul Național Integrat Energie și Schimbări Climatice (PNIESC), Strategia Energetică a României 2021-2030, cu perspectiva anului 2050 și Planul Național de Redresare și Reziliență.

În același timp, trebuie să avem în vedere faptul că, pentru atingerea obiectivului de neutralitate climatică în contextul creșterii țintei de reducere a emisiilor pentru anul 2030, vor fi necesare măsuri suplimentare care implică un volum semnificativ de investiții pe tot parcursul lanțului tehnologic. De asemenea, este necesară o reformă a piețelor de energie electrică și a gazelor naturale pentru a face față unui nou model de piață bazat pe capacități energetice eficiente, curate, flexibile și pe tehnologii inovatoare într-un mediu competitiv, atât la nivel național și regional, cât și european.

Astfel, companiile din domeniul energiei trebuie să își continue planurile de investiții, orientate către tehnologii relevante necesare tranziției energetice și care să conducă la restabilirea rentabilității acestora.

Securitatea energetică reprezintă pilonul principal al politicilor noastre energetice și, pentru a menține un echilibru între siguranța Sistemul Energetic Național și obiectivele de decarbonare, ne bazăm pe termen scurt inclusiv pe capacități de producție a energiei electrice bazate pe cărbune, în timp ce noile capacități pe gaze naturale în amestec cu hidrogen și sursele regenerabile de energie vor înlocui treptat aceste capacități. Sursele regenerabile de energie, energia nucleară, gazele naturale, gazele verzi, respectiv hidrogenul, vor asigura decarbonarea sectorului de producere a energiei în România și atingerea obiectivului de neutralitate climatică.

În conexiune cu obiectivul de asigurare a unui mix energetic diversificat, România își propune să înlocuiască capacitățile de producție de energie electrică, care vor ieși din exploatare, cu capacități noi, eficiente și cu emisii reduse, la nivelul anului 2030, cu scopul de a asigura o tranziție sustenabilă către o producție de energie electrică cu emisii reduse de carbon. În acest sens, Planul de decarbonare propus de Complexul Energetic Oltenia, principalul producător de energie electrică pe bază de cărbune, are scopul de a asigura o tranziție sustenabilă către o producție de energie electrică cu emisii

MINISTERUL ENERGIEI
CABINET SECRETAR DE STAT

reduse de carbon și este cuprins, atât în cadrul Strategiei Energetice a României, cât și în Planul Național Integrat Energie și Schimbări Climatice 2021-2030. Implementarea Planului de decarbonare al Complexului Energetic Oltenia are un rol prioritar în trecerea de la combustibili fosili solizi către tehnologii cu emisii reduse de carbon.

Deși bugetele și instrumentele financiare ale UE vor aloca în mod obligatoriu procente semnificative pentru investiții care vizează clima, este necesar un calcul detaliat pentru a stabili dacă acesta acoperă, în mod suficient, costurile legate de tranziția la o economie neutră din punct de vedere al climei, care trebuie să fie echitabilă și justă din punct de vedere social.

România are un buget din fonduri externe rambursabile și nerambursabile estimat la 79,9 mld. Euro, din care 30,4 mld. Euro sunt alocați instrumentului de finanțare „Mecanismul de redresare și reziliență” structurați sub formă de granturi, 13,7 mld. Euro, și sub formă de împrumuturi, 16,6 mld. Euro. Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) reprezintă o oportunitate de a anticipa reformele și investițiile vizate în sectorul energetic care vor contribui la abordarea provocărilor identificate în Semestrul European, la realizarea nivelului de ambiție până în anul 2030 și la obiectivul de neutralitate climatică pe termen lung.

Analiza Comisiei Europene în cadrul Semestrului European 2020 (Anexa D a Raportului de țară: Orientarea investițiilor pentru fondul de tranziție justă 2021-2027) a identificat 6 teritorii afectate în mod semnificativ de tranziția către o economie neutră din punct de vedere al emisiilor de gaze cu efect de seră. Aceste teritorii sunt: Hunedoara, Gorj, Galați, Mureș, Prahova și Dolj.

Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 – are o alocare orientativă de aprox. 2,139 miliarde euro, din care 0,937 miliarde euro din JTF (Just Transition Fund) și 1,2 miliarde din instrumentul temporar de redresare - Next Generation UE la care se adaugă cofinanțarea națională de 0,321 miliarde, finanțarea totală disponibilă ajungând la aprox. 2.460 miliarde euro.

Sprijinul acordat din Fondul pentru o Tranziție Justă se va baza pe planurile teritoriale pentru o tranziție justă și va fi programat în cadrul uneia sau al mai multor priorități, în contextul Programului Operațional Tranziție Justă. Planurile teritoriale pentru o tranziție justă vor face parte din program și vor fi adoptate prin aceeași decizie a Comisiei prin care este adoptat programul. Sprijinul din Fondul pentru o Tranziție Justă va fi condiționat de aprobarea planurilor teritoriale pentru o tranziție justă. România a ales să elaboreze câte un Plan pentru fiecare din cele 6 județe selectate. Planurile vor fi elaborate în conformitate cu diferite strategii sau planuri de la nivel național, regional și local și vor identifica cele mai afectate teritorii care trebuie sprijinite. Pentru fiecare dintre aceste teritorii, planurile teritoriale pentru o tranziție justă vor stabili provocările sociale, economice și de mediu și vor oferi detalii cu privire la nevoile în materie de diversificare economică, de recalificare a personalului și de rehabilitare a mediului, dacă este cazul.

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a transmis către DG REFORM – SRSP la 31 martie 2020 cererea de asistență tehnică privind elaborarea celor 6 planurilor teritoriale pentru o tranziție justă, cerere aprobată în luna aprilie a aceluiași an.

Potrivit PNIESC, investițiile necesare îndeplinirii obiectivelor și țintelor aferente sectorului energetic (producere, transport, distribuție energie electrică), în perioada 2021-2030, însumează suma de aproximativ 22,6 mld. euro.

MINISTERUL ENERGIEI
CABINET SECRETAR DE STAT

Utilizarea instrumentelor de finanțare europene joacă un rol important în realizarea investițiilor necesare tranziției energetice. Acestea trebuie să conducă la atingerea obiectivelor în domeniul energiei și climei stabilite pentru anul 2030 prin Planul Național Energie Schimbări Climatice și, implicit, la dezvoltarea și crearea locurilor de muncă. Instrumentele financiare dedicate susținerii sectorului energetic vor sprijini mediul investițional în implementarea proiectelor sustenabile pentru atingerea obiectivelor strategice bazate, în primul rând, pe sursele regenerabile de energie și modernizarea infrastructurii energetice aferentă, inclusiv stocarea, care să conducă la atingerea obiectivului de neutralitate climatică.

Sperând că informațiile furnizate aduc lămuririle necesare referitoare la problema ridicată de dumneavoastră, vă asigurăm de disponibilitatea Ministerului Energiei de a vă comunica în termen orice alt răspuns ce va fi solicitat.

Cu deosebită considerație,

Secretar de Stat
Ákos DERZSI

